

JOSEP MARIA MIRÓ

El Monstruo / El Monstre

XXXII Premio SGAE de Teatro Jardiel Poncela

Edición bilingüe: castellano / catalán

teatroautor

El Monstre

Personatges

ALGÚ
SANTI
BERTA

Notes prèvies a la lectura

/ Indica que la rèplica següent talla immediatament el que s'està dient. Si és dins del parlament d'un mateix personatge, indica que la frase que ve a continuació talla abruptament la idea anterior.

(...) Indica una rèplica o reacció no verbal. Potser només un sospir, una mirada, o un petit gest.

--- Indica l'encadenament entre dues frases, finalitzades o no, enllaçant la darrera síl·laba d'una paraula amb la primera de l'altra, amb una mateixa respiració i sense considerar-ho un punt.

No hi ha cap tall a fosc durant tota l'obra.

ALGÚ.— Nit. És nit. Sempre serà nit. Aquesta és una de les cases més boniques del poble. És de pedra i té un pati amb un llorer que va sobreviure a un llamp que va esberlar-lo pel mig. Soc al segon pis. Entro a l'habitació de la Berta. Dorm. També en Santi. Somien? Potser. Deuen somiar. Sí, somien. El somni d'ell ha pres una forma tibant i busca el d'ella, que se'n desfà. Al cap de poc és la Berta qui es desvetlla i es reincorpora. Què et passa, Berta? Mai tanquen les persianes i la claror de la lluna, en quart creixent, taca el cos d'en Santi. La Berta m'ha vist, observant-los en la foscor de la porta estant. Em somriu. Jo també li somric. M'observa. Es posa al damunt d'en Santi i comença a moure's. La Berta es mou deliciosament, d'una forma que embruixa. Posa les mans damunt del seu pit pelut i les arrossega fins a ajuntar-les damunt del seu coll. Les aparta, atura el moviment, surt de damunt seu i torna a estirar-se i, potser, fa veure que s'adorm. En Santi, mig endormiscat, potser plora. Per què plores, Santi? Me'n vaig cap a l'habitació de l'Adrià. En aquesta casa, ningú tanca les persianes, tampoc les portes. L'Adrià està estirat al llit. Escolta música. Sovint es queda adormit amb els auriculars posats. M'estimo l'Adrià. Entro, em fa lloc i m'estiro al seu costat. S'adormirà d'aquí a una estona. L'Adrià, per dormir, només porta una samarreta. De vegades, a mitjanit o de matinada, s'aixeca, se'n va al lavabo o a la cuina a beure un got d'aigua. La cuina és al pis de baix. Hi ha un lavabo a dalt i també un a baix. Ell va al de baix per evitar que la seva mare i en Santi sentin el soroll de la cisterna i es despertin. La casa té el terra de fusta i tots hi passegen descalços. És càlid, com aquesta casa. Cal anar amb compte. Algunes parts grinyolen. És un cruixir que sembla un grill fent un intent desesperat d'afinació. De vegades, quan l'Adrià puja de la cuina

o el bany, s'acosta fins a la porta de l'habitació on dormen la Berta i en Santi. En Santi viu amb el seu pare i no es queda totes les nits. Moltes però no totes. Sovint però no sempre. En Santi em va recollir i portar a aquesta casa. Era una nit que plovia a bots i barrals. Jo estava amarat, al mig de l'antiga carretera de sortida del poble. No hi passen gaires cotxes, però encara pots trobar-hi algú perdut... deambulant... fent autoestop. Per què? En Santi va aturar el cotxe, va baixar, em va agafar a coll, molt delicadament, i em va posar al seient de darrera. No es va espantar. Jo tampoc. Cap dels dos va dir res. Mentre conduïa, em va semblar que tremolava. També que plorava. No m'ho va semblar. Ho vaig veure a través mirallet del davant. En alguna de les anades de l'Adrià a la cuina o al bany, es queda palplantat al llindar de la porta de la seva mare i s'està una estona mirant com dormen. En alguna ocasió els enxampa fent l'amor. De vegades, jo l'acompanyo. S'ajup, m'enfonsa els dits al cap, m'acaricia i ens quedem, còmplices en silenci i en l'obscuritat, com dos mussols, mirant els seus cossos. A en Santi i la Berta, els agrada trobar els meus ulls en la foscor, observant-los com fan l'amor. No els faria tanta gràcia trobar-se els del fill de la Berta. L'Adrià, finalment, s'ha adormit amb els auriculars posats i el llum encès. Hi ha algú al bany. Ha ajustat la porta. Estrany. Hi entro. És en Santi. Fa un gest de sorpresa i s'apuja ràpid els calçotets. Em posa la mà al coll. Sembla que em vulgui estrangular. M'agrada que m'agafi amb aquest gest violent però acabi acaronar-me. S'aixeca de la tassa del vàter i torna a l'habitació. Agafa algunes peces de roba i se'n va al pis de baix. Posa la mà dins d'un gerro, com si volgués treure'n alguna cosa guardada al fons. No ho fa. Què anaves a fer, Santi? Ara comença a vestir-se. Un cop vestit es queda quiet a la butaca, mirant-me directament als ulls, com el dia que em va portar per primer cop a aquesta casa.

BERTA.— No ho sembla.

SANTI.— És clar que ho és.

BERTA.— No deus pensar a endossar-me'l...

SANTI.— No me'n puc fer càrrec. Només temporalment. Seré gairebé un mes treballant a fora.

BERTA.— Un mes...

SANTI.— Encara no he marxat i ja et trobo a faltar.

BERTA.— No siguis ridícul.

SANTI.— M'hi he acostumat.

BERTA.— (...)

SANTI.— La teva olor.

BERTA.— Ja... La meva olor... Quan tornis, qui s'haurà acostumat a aquesta casa, a l'olor d'aquesta casa, serà ell. Llavors sentirà que és casa seva. També s'haurà acostumat a mi, a la meva olor, a l'Adrià i a la seva. Llavors ja no voldrà anar enlloc més. /

SANTI.— A l'Adrià li agradarà.

BERTA.— A mi també. Ja m'agrada. Em sembla que té els meus ulls, però el nas és ben bé el teu.

SANTI.— Ho veus? Era allà, al mig de la carretera... Escuat, pobre bèstia. Per què li devien tallar la cua?

BERTA.— I aquesta marca al coll?

SANTI.— Què t'han fet?

ALGÚ.— Intenta tocar-me el coll. Em tiro enrere. Faig un gest sobtat. Potser violent. Sí, violent. Li ensenyó les dents.

SANTI.— Ei... Tranquil... Només vull... No et faré res.

BERTA.— Ves amb compte que no et mossegui.

SANTI.— És com si l'haguessin lligat amb una corda. El té encetat...
També ferides a tot el cos. Qui t'ha fet mal? S'ha de ser molt /

BERTA.— Mai havia vist una cara tan humana. Qui ets? D'on has sortit?

SANTI.— De petit en vaig tenir un.

BERTA.— Com es deia?

SANTI.— Bruc.

BERTA.— No n'has parlat mai.

SANTI.— No?

BERTA.— No. Mai. Per què no el portes a casa teva?

SANTI.— (...)

BERTA.— Si vau tenir un gos --- de debò et sembla que és un gos...?
Potser al teu pare li farà gràcia.

SANTI.— El pare és gran... Prefereixo... És millor que no. És clar que és un gos.

BERTA.— És tan bonic que fa mal. Si li aguanto molta estona la mirada, crec que em posaré a plorar.

SANTI.— Per què ho dius, això?

BERTA.— No ho sé. Ens mira, com si sabés que estem parlant d'ell... Esperant la meva aprovació... Per què m'ho fas, això?

SANTI.— L'hauries d'haver vist al mig de la carretera... Amarat. El podia haver atropellat qualsevol cotxe. Sort que no hi passa gaire gent. Semblava que esperés que l'atropellessin. /

BERTA.— Per què prefereixes passar per allà i no per la carretera nova? No hi passa ningú. Imagina't que...

SANTI.— (...)

BERTA.— ... que et passa alguna cosa. Podrien arribar a passar hores sense que ningú et trobés.

SANTI.— Què vols que em passi? Què m'ha de passar? Sembla que vulguis que em passi alguna cosa.

BERTA.— No vull que et passi res. És estreta. Plena de revolts. No hi circula ningú. Encara que és millor així. Gairebé no hi ha espai perquè hi passin dos cotxes i val més no trobar-se'n un altre que vingui de cara... El bosc... tan espès... Les muntanyes... És un lloc fosc de transitar. Aquella part és tan obaga que, tant a primera hora com al vespre, sempre està gebrada. No entenc per què, havent-hi una carretera nova, tu prefereixes passar per aquella on ja no hi circula ningú.

SANTI.— No hi ha res més bonic que circular-hi amb els arbres envaïts per la gebrada. Ens el quedem?

BERTA.— Deus voler dir "me'l quedo". Estàs segur que no és una guilla?

SANTI.— Com vols que sigui una guilla? Una guilla no es deixaria amanyagar. Tampoc agafar. L'he portat en braços. No hauria pujat al cotxe. No has vist que és manyac?

BERTA.— Més aviat esquerp.

SANTI.— Encara no ens coneix.

BERTA.— T'ha ensenyat les dents. Ha intentat /

SANTI.— Era la seva forma de dir que té por.

BERTA.— Saps que corre una guilla pel poble? Ha entrat a unes quantes cases i, fins i tot, ha matat bestiar: gallines, conills...

SANTI.— No té l'aspecte d'una guilla.

BERTA.— Tampoc d'un gos. Potser és poc salvatge per viure al bosc i serà poc domèstic per viure en una casa. Una guilla es podria haver barrejat amb un gos?

SANTI.— No diguis bestieses! Hi has pensat? En aquest poble tothom té un gos. Ara serem com tothom. Però diferents. Tindrem un gos que sembla una guilla. Així que en corre una pel poble?

BERTA.— Diuen.

SANTI.— T'ho has inventat?

BERTA.— Per què ho hauria de fer?

SANTI.— Per fer-me canviar d'idea.

BERTA.— Canviaries d'idea si no fos un gos?

SANTI.— No t'agrada?

BERTA.— Farem creure a tothom que és un gos.

SANTI.— Si no ho fos... Sí... M'agradaria tenir una guilla.

ALGÚ.— Així vaig arribar a casa la Berta, que, segons com, també és la d'en Santi. Deu fer... quatre anys. Crec que a en Santi li recordo algú. A en Bruc, el teu gos de nen? O potser no? A qui? I a tu, Berta... A qui et recordo? A l'Adrià potser al seu pare, que no ha conegut mai, que ni tan sols sap qui és.

BERTA.— Abans que creixis i comencis a fer preguntes, t'ho dic ara i ens n'oblidem per sempre més. Encara que et costi d'imaginar, un dia la teva mare va ser jove i esbojarrada. No sé qui era. Tampoc com es deia. Un turista. Crec. Potser... nòrdic. O de l'est. Tampoc no me'n recordo. Fins i tot se me n'ha esborrat la cara. Era un noi força guapo, d'això sí que me'n recordo. Com un animal salvatge. Jo anava en cotxe. Ell feia autoestop. El vaig carregar. Va anar així.

ALGÚ.— Ara l'Adrià té vint-i-pocs anys. Quan la Berta li va etzibar això en devia tenir disset. Cap dels dos n'ha parlat mai més. No ha calgut. Aquest cap de setmana començarà l'estiu. El poble, des que comença a brotar i fins que floreix, és preciós. Són quatre cases mal comptades, d'on sobresurt la xemeneia llarga i esmolada de l'antiga fàbrica. La Berta s'ha despertat. Deu haver notat l'absència d'en Santi al llit. Potser el seu neguit, que també podria ser el d'ella. Baixa sigil·losament les escales. En Santi és d'esquena, però nota la presència de la Berta, i que ens està observant. També que jo he aixecat el cap i me la miro. En Santi em continua mirant fixament. Ella començarà a parlar i ell, almenys de moment, no es gira.

BERTA.— Què passa?

SANTI.— Què vols que passi?

BERTA.— Quina hora és?

SANTI.— (...)

BERTA.— (...)

SANTI.— (...)

BERTA.— Santi... Són les tres de la matinada.

SANTI.— Intenta dormir.

BERTA.— (...)

SANTI.— (...)

BERTA.— T'has vestit...

SANTI.— Me'n vaig.

BERTA.— Com que te'n vas?

SANTI.— Sí.

BERTA.— On?

ALGÚ.— Ara sí. Es gira. Veu la seva cara estranyada, va cap a ella i li fa un petó.

SANTI.— Torna al llit. Me'n vaig a casa.

BERTA.— Li passa alguna cosa al teu pare?

SANTI.— Què li hauria de passar?

BERTA.— Te'n vas a aquestes hores...

SANTI.— No li passa res.

BERTA.— Ahir va trucar.